

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

judecînd în ședință fără participarea părților recursul ordinar declarat de avocatul Svetlana Moraru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cantemir din 10 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Gaidău Anatolie Simion, născut la 20.02.1986, originar și locuitor în s. Gheltosu, r-nul Cantemir,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.05.2015 - 03.06.2015;

Instanța de apel: 02.07.2015 - 29.09.2015;

Instanța de recurs: 07.12.2015 - 02.02.2016.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 10 iunie 2015, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Gaidău Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (4) Cod penal la 5 (cinci) ani 1 (una) lună închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Gaidău Anatolie la 22 iunie 2004, între orele 10.30 și 24.00, împreună și printr-o înțelegere prealabilă cu o altă persoană, prin împărțirea rolurilor au pătruns în domiciliul lui Uzun Vasile din s. Cania, r-nul Cantemir de unde în mod tainic au sustras 09 bancnote a câte 500 euro, în total 4500 euro, care conform cursului valutar al BNM la acea dată constituia suma de 64 977,75 lei MD, prin ce au cauzat victimei o

pagubă materială în proporții mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată pedeapsă neprivativă de libertate.

În susținerea apelului a invocat că:

- la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont de prezența circumstanțelor atenuante: recunoașterea vinovăției, expirarea a 2/3 din termenul de prescripție pentru tragere la răspundere penală din momentul comiterii infracțiunii, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, anterior nu a fost atras la răspundere penală, iar careva circumstanțe agravante lipsesc;

- recunoscând săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicitarea ca cauza să fie examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, beneficiază de reducerea limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în aceste împrejurări se beneficiază de reducerea limitelor maxime ale sancțiunii cu închisoarea care este de 10 ani, minimul fiind de 5 ani, fiind posibilă stabilirea pedepsei minime, având în vedere circumstanțele atenuante;

- în condițiile indicate este posibil ca instanța să aplice prevederile art. 90 Cod penal, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana sa, că la momentul comiterii infracțiunii abia împlinise vârsta de 18 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2015 a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința instanței de fond în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Gaidău Anatolie a fost condamnat în baza art. 186 alin. (4) Cod penal la 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel a invocat faptul că, instanța de fond a verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele administrate, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 186 alin.(4) Cod penal, după indicii *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșită de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții mari.*

Cît privește pedeapsa aplicată inculpatului, Colegiul penal făcând trimitere la prevederile art. art. 62 alin. (2), 75 alin. (1) Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a stipulat că inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, cu munca

neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 ani.

Circumstanțe care atenuează răspunderea inculpatului au fost reținute căința sinceră, expirarea de la momentul comiterii infracțiunii, a cel puțin 2/3 din termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, prevăzută pentru această infracțiune, iar circumstanțe care să agraveze răspunderea inculpatului, la caz, nu au fost stabilite.

Analizând circumstanțele care atenuează și agravează răspunderea inculpatului, cât și cele referitoare la persoana vinovatului că, dînsul anterior nu a fost judecat, se căiește sincer de cele comise, că la locul de trai se caracterizează pozitiv, a recuperat benevol prejudiciul material cauzat părții vătămate în urma săvîrșirii infracțiunii, are la întreținere un copil minor, Colegiul a considerat că prima instanță corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă numai cu stabilirea unei pedepse penale sub formă de închisoare.

Însă în același timp, instanța de apel a considerat că prima instanță la stabilirea termenului pedepsei penale nu a acordat deplină eficiență circumstanțelor care atenuează răspunderea inculpatului, cât și lipsa circumstanțelor care agravează răspunderea acestuia, precum și atitudinea inculpatului față de fapta comisă și urmările prejudiciabile, astfel, termenul pedepsei cu închisoarea de 05 ani 01 lună stabilit inculpatului este unul prea aspru, din care considerente urmează a fi micșorat cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 03 ani 06 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Colegiul penal ținînd cont de ansamblul circumstanțelor prezente la caz, și de persoana inculpatului, nu găsește temei pentru aplicarea în privința lui Gaidău Anatolie a prevederilor art. 90 Cod penal și suspendarea condiționată a executării pedepsei, or, aplicabilitatea prevederilor menționate constituie o prerogativă a instanței de judecată în condițiile în care nu este rațională corectarea vinovatului cu izolarea acestuia de societate.

Au fost respinse argumentele avocatului precum că, este posibil de a stabili pedeapsa în privința inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, deoarece la caz, nu au fost stabilite circumstanțe prevăzute de art. 79 Cod penal, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrșirea infracțiunii, de comportamentul lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei. Circumstanțele prezente la caz care atenuează răspunderea inculpatului au fost luate în considerație la stabilirea termenului pedepsei, în funcție de care inculpatului i-a fost stabilit termenul pedepsei mai aproape de limita minimă, după reducerea cu o treime a limitelor pedepsei prevăzute în sancțiunea normei de incriminare conform

dispoziției art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

5. Împotriva hotărîrilor menționate a declarat recurs ordinar avocatul Svetlana Moraru în numele inculpatului, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acestora în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsă de trei ani închisoare, cu suspendarea condiționată pe un termen de probațiune de un an.

În motivarea recursului avocatul menționează că:

- la stabilirea pedepsei nu s-a ținut cont de principiile individualizării pedepsei penale, nu s-a luat în considerație circumstanțele atenuante cum ar fi lipsa antecedentelor penale, că inculpatul este caracterizat pozitiv la locul de trai, are un copil minor la întreținere, lipsa circumstanțelor agravante, a recuperat prejudiciul material și moral cauza prin infracțiune;

- pedeapsa aplicată inculpatului este inechitabilă și prea aspră, iar scopul pedepsei poate fi atins și prin aplicarea unei pedepsei mai blînde și totodată, instanțele de judecată au statuat asupra unei concluzii eronate privitor la neaplicarea art. 90 Cod penal.

6. Asupra recursului declarat procurorul a depus referință prin care s-a expus pentru respingerea acestuia, deoarece criticile formulate de solicitant prin care se susține că instanța de judecată la stabilirea pedepsei nu a dat o deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal sunt nefondate. Or, instanța de judecată le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, sentința corespunde art. 394 alin. (2) Cod de procedură penală, soluție pe care instanța de apel și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

7. Judecînd recursul ordinar și verificînd legalitatea hotărîrilor atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.*

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *judecînd recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportînd aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal lărgit evidențiază că avocatul - recurent în recursul declarat invocă drept temei de casare pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal constată, că temeiul la care se referă autorul recursului nu este aplicabil din punctul de vedere al prezentei erori de drept care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din recurs, autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, însă critică hotărârea contestată în partea pedepsei, considerînd că instanțele judecătorești urmau să aplice o pedeapsă mai blîndă.

Instanța de recurs menționează că, în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

La fel, legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținînd cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul menționează că pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța de judecată trebuie să se conducă de limitele pedepsei stabilite de sistemul dreptului penal, care sunt relativ determinate. Aceste pedepse sunt: minimum și maximum prevăzut de fiecare infracțiune în parte.

Astfel, lui Gaidău Anatolie în baza art. 186 alin.(4) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani 6 luni închisoare, adică în limitele prevăzute de lege și totodată, s-a luat în considerație faptul că inculpatul în prezența avocatului său a solicitat examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de apel corect și-a argumentat poziția la aplicarea pedepsei care este una echitabilă, stabilită în limitele legii și direct proporțională cu gravitatea faptei comise, luându-se în considerație comportamentul inculpatului pînă și după comiterea infracțiunii, precum și atitudinea lui față de infracțiunea comisă, de consecințele acesteia și care va fi în măsură să atingă scopul pedepsei penale, de restabilirea echității sociale și corectarea condamnatului.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cît și a altor persoane. Or, ca măsură de constrîngere, pedeapsa are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Din decizia instanței de apel se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei, instanța a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 7, 61 și 75 Cod penal.

Colegiul menționează că, argumentul recurentului precum că în privința inculpatului urmează a fi stabilită pedeapsă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, urmează a fi respins, deoarece instanța de apel în decizia sa corect a reținut că la caz nu sunt temeiuri de a fi aplicată o astfel de pedeapsă, or, aplicabilitatea prevederilor menționate constituie o prerogativă a instanței de judecată în condițiile în care nu este rațională corectarea vinovatului cu izolarea acestuia de societate.

Astfel, Colegiul penal lărgit statuează că pedeapsa închisorii în limitele stabilite de către instanța de apel (*3 ani 6 luni închisoare*), a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încît acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blînde poate încuraja pe viitor săvîrșirea altor infracțiuni.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre legală și întemeiată, iar temei pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului nu există și potrivit legii, se impune respingerea lui ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Svetlana Moraru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui Gaidău Anatolie, cu menținerea deciziei instanței de apel.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 23 februarie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun